

۵. خلاقیت و آگاهی:

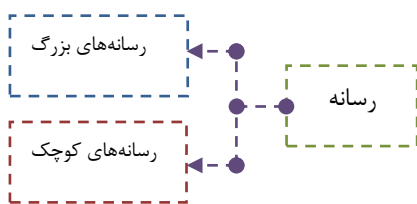
سخنرانی‌های علمی و نمایشگاه‌های گروهی آثار هنری و معماری حاصل شود که به دلیل گروهی بودن این فعالیت‌ها زمینه مساعدی برای استفاده از تجارب دیگران و همچنین کمک به دیگران فراهم می‌شود.

کسب آگاهی همچنین می‌تواند از فعالیت‌های فردی که به تلاش خود فرد بستگی دارد نیز حاصل می‌شود نظیر فعالیت‌هایی همچون: استفاده از کتب آموزشی، مجلات و مطبوعات و مقالات علمی، پایگاه‌های اطلاعاتی (مانند سایت‌هایی که ارائه‌دهنده مقالات آموزشی یا نمونه آثار معماران است را می‌توان نام برد)، بیلبردها و پوستره‌های آموزشی، منابع تصویری نظیر عکس، اسلاید.

همچنین برای کسب آگاهی رسانه‌های جمعی نیز نقش موثری خواهند داشت. رسانه ترجمه واژه‌ی انگلیسی مدیوم است. این واژه در لغت به معنای واسطه می‌باشد. رسانه در واقع، وسیله است که پیام را از فرستنده به گیرنده منتقل می‌نماید. متخصصان امر، رسانه را خود به دو دسته تقسیم می‌کنند.

دسته اول، رسانه‌های بزرگ: به وسایلی چون رسانه‌های مکتوب، رادیو، تلویزیون، سینما و اینترنت و ... اطلاق می‌شوند که می‌توانند مخاطبان زیادی را در یک لحظه به خود جلب کنند.

دسته دوم، رسانه‌های کوچک: اغلب از آن‌ها به عنوان وسایل کمک آموزشی یاد می‌شود نظیر نوارهای ضبط صوت، پرژکتور، Cd، DVD که مخاطبان محدودتری را به خود جلب می‌کنند.

۳. انواع رسانه بر حسب تعداد مخاطبان

در کل این منابع آگاهی‌های بصری فرد را برای پرورش و بروز خلاقیت را افزایش می‌دهند، در نتیجه دقت و تامل در این منابع و ذخیره نمودن آن تصاویر در حافظه باعث افزایش منابع بصری مورد نیاز طراحان فراهم می‌شود.

۶. نتیجه گیری:

پس از بررسی ادبیات موضوعی خیال و تخیل به این نتیجه رسیدیم که خیال و تخیل برخلاف نظر رایج، دو نام برای یک

خلاقیت و آگاهی ارتباط نزدیکی با یکدیگر دارند. ویسبرگ به فرض عمده‌ای در تحقیقات اخیر خلاقیت در ارتباط با کشش بین دانش و خلاقیت اشاره می‌کند. آگاهی ممکن است عناصر پایه‌ای و قسمت‌های عمده‌ای را که برای ساختن ایده جدید لازم است، فراهم کند اما برای اینکه این ساختارهای پایه‌ای در دسترس باشند، به ایده‌های کهنه نباید تعصب زیادی نشان داد. ارتباط بین آگاهی و خلاقیت به صورت وارونه فرض می‌شود که در آن بالاترین خلاقیت در حد وسطی از آگاهی به وقوع می‌پیوندد. براساس این نظریه آگاهی با خلاقیت ارتباط مثبتی دارد، بنابراین به منظور داشتن سطح بالایی از خلاقیت، باید زمان زیادی را برای افزایش آگاهی اختصاص دهیم.

خلاقیت در نتیجه یادگیری پیوسته است که خود حاصل ترکیب دانش‌های مجزا بر اساس یادگیری از یکدیگر در محیطی است که در آن اعتماد نقش مهمی دارد. [۵]

۵-۱ روش‌های کسب آگاهی:

روش‌های کسب آگاهی و دانستن از دیدگاه روش‌های علمی:

۱- انسان به آنچه بدیهی است اتکا کند و آنرا حقیقت می‌داند.

۲- پیروی محض، آنچه که مقبولیت عمومی دارد پیروی می‌گردد.

۳- روش از پیش دانسته و آزاد از تجربه، توسط دیگران از قبل انجام شده و تناقضی با عقل ندارد می‌تواند به عنوان اطلاعات موجود پذیرفته شود.

۴- روش علوم، در این روش نتایج نهایی همیشه یکی است و خارج از عقاید انسان‌هایی است که آنرا تجزیه و تحلیل می‌کنند.

۵-۲ منابع کسب آگاهی:

همانطور که در روند پژوهش بررسی کردیم، آگاهی بر خلاقیت تاثیر مثبتی دارد، به نحوی که هرچه آگاهی فرد بیشتر باشد امکان بروز خلاقیت در او بیشتر است. البته رابطه‌ی آگاهی و خلاقیت از نظر دیدگاه‌های متفاوتی نظیر راه‌ها و شیوه‌های کسب آگاهی قابل تامل است، ولی در این پژوهش به منابع کسب آگاهی برای بروز خلاقیت در فرایند طراحی معماری می‌پردازیم. کسب آگاهی می‌تواند از فعالیت‌های گروهی نظیر فیلم‌های آموزشی، سفرهای آموزشی، کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی و

مراجع:

- [۱] مهدوی نژاد، محمد جواد، ۱۳۸۴، آفرینش‌گری و روند آموزش خلاقانه در طراحی معماری، نشریه هنرهای زیبا، شماره ۲۱، ص ۵۷-۶۶.
- [۲] اعظمی، امیر؛ خواجه نیان، دانیس؛ تولایی، روح الله، ۱۳۸۷، خلاقیت و راه‌های پرورش آن، دوماهنامه توسعه انسانی پلیس، سال پنجم، شماره ۱۶.
- [۳] لنگ، جان، ۱۳۹۰، آفرینش نظریه‌ی معماری، ترجمه علیرضا عینی فرد، چاپ پنجم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- [۴] خاک زند، مهدی و همکاران، ۱۳۸۸، قیاس بصری و جایگاه آن در آموزش خلاق طراحی معماری، نشریه علمی پژوهشی فناوری آموزش، سال چهارم، جلد ۴، شماره ۲.
- [۵] انصاری، محمدحسین، ۱۳۹۰، مدیریت دانش و خلاقیت در اداره کل تربیت بدنی استان تهران، مدیریت ورزشی، ش ۹

معنای واحد، یا حداکثر، درجه‌ای خفیف‌تر یا قوی‌تر از یک نیروی یگانه نیستند؛ بلکه دو استعداد و تمایز کاملاً متفاوت‌اند. خیال که وام‌دار تداعی است با تخیل که عامل خلاقیت است متفاوت است.

خیال کاری جز ضبط صور و به هنگام لزوم، با استفاده از قانون تداعی، احضار صور نداشت. اما تخیل، نیرویی خلاق بود که قادر به نظم دادن و آفریدن بود. تخیل انگیزه‌ی زیباشناختی دارد، اما خیال بی‌گمان انگیزه‌ی روان‌شناختی. تخیل عامل پیش‌شرط برای آفرینندگی است. تخیل دانش را به وجود می‌آورد، پرسش را مطرح می‌سازد و راه‌ها را پیش‌بینی می‌کند و پژوهش را سامان می‌بخشد و در نتیجه تخیل ریشه خلاقیت محسوب می‌شود. پس برای افزایش خلاقیت باید قدرت تخیل را افزایش داد.

حال در مورد بحث این مطلب در طراحی، فرایندی تحلیلی برای ابداع راه‌حل‌ها با توجه به این مطلب که منبع تمام ایده‌ها، تجربه و ادراک انسانی است و ایده‌ها از دانش برمی‌خیزند که دانش هم به نوبه خود از مشاهده محیط بیرونی و اطلاق آگاهی‌های درونی ما به آن مشاهدات صورت می‌گیرد، در نتیجه کیفیت محصول نهایی فرایند طراحی به کیفیت دانش محتوایی طرح و توانایی او برای استفاده خلاق از آن بستگی دارد. بنابراین به منظور داشتن سطح بالایی از خلاقیت، باید زمان زیادی را برای افزایش آگاهی اختصاص دهیم. زیرا خلاقیت در نتیجه یادگیری پیوسته است، البته منابع متفاوتی برای کسب آگاهی وجود دارند نظیر استفاده از فیلم‌های آموزشی، سفرهای آموزشی، کارگاه‌ها و سمینارهای آموزشی و سخنرانی‌های علمی و نمایشگاه‌های گروهی آثار هنری و معماری، که به دلیل گروهی بودن این فعالیت‌ها زمینه مساعدی برای استفاده از تجارب دیگران و همچنین کمک به دیگران فراهم می‌شود.

کسب آگاهی همچنین می‌تواند با استفاده از کتب آموزشی، مجلات و مطبوعات و مقالات علمی، پایگاه‌های اطلاعاتی (مانند سایت‌هایی که ارائه‌دهنده مقالات آموزشی یا نمونه آثار معماران است را می‌توان نام برد)، بیلبوردها و پوسترهای آموزشی، منابع تصویری نظیر عکس، اسلاید می‌تواند صورت پذیرد. البته باید به شیوه‌هایی که این منابع آگاهی می‌توانند مورد استفاده قرار بگیرند و همچنین چگونه میتوان به دانشجویان آموزش داد تا دانش مرتبط کسب شده را در حل مسائل جدید به‌کارگیرند نیز توجه شود که از حیطة این مقاله خارج بوده است.

The role of awareness in increasing creativity in the architectural design process

Fahimeh Arian¹, Hamidreza Sharif²

*Lecturer in department of architecture, Shiraz branch, Islamic Azad University of Shiraz,
Fars, Iran (F.Arian.architect@gmail.com)*

*Assistant professor of architecture department, Faculty of architecture & urban planning,
University of Shiraz, Fars, Iran
(ham_sharif@yahoo.com)*

Abstract:

Creativity in the architectural design process is one of the biggest challenges that facing architects. Study about creativity and ways of increasing and fostering creativity in individuals and identify obstacles it, is inevitable. By collecting information related to this subject, this article attempts to giving a good perspective of the foster creativity in front of the reader. This article is descriptive and analytical essay that is about the role of knowledge in increasing creativity in the architectural design process. For this study, first the effective factors in architectural design education is explained. Meanwhile explaining creativity and ways increasing it, the role of creativity in the architectural design process will be discussed. Followed by the identification of the role of awareness in increase creativity in the architectural design process, the ways to get awareness and the ways to get information and to enhance them to promote creativity ,will be discussed.

Keywords: awareness, creative thought, creativity, architectural design process